

Ljubljana

LETNO POROČILO
N U K
1958

999607380

POROČILO

o delu Narodne in univerzitetne knjižnice v letu 1958.

Ko podajam poročilo o delu Narodne in univerzitetne knjižnice v preteklem letu, moram najprej poudariti, da je tudi naš zavod naposled dobil družbeno upravljanje. Upravni odbor je sestavljen, pravila izdelana in, ko jih bo univerzitetni svet odobrila, bo Narodna in univerzitetna knjižnica stopila v novo fazo svojega razvoja.

V preteklem letu je Narodna in univerzitetna knjižnica po utrjenih smernicah opravljala predvsem delo, izvirajoče iz obeh poglavitnih nalog, ki jih ima kot univerzitetna in narodna (t.j. osrednja slovenska) knjižnica. Posebno velikih sprememb ni bilo na nobenem področju, pač pa je treba ugotoviti, da dobiva vse njeno delo še dalje večjo ustaljenost in urejenost.

Finančno stanje. Finančna sredstva so na splošno ostala ista kakor v prejšnjih letih. Če so po številkah večja, gre to predvsem na račun novih plač.

Prostori nikakor ne zadoščajo več. Stiska v poslovnih prostorih in delavnicah že ovira redno delo. Tudi skladišča so prenatrpana in spravljeno biblioteknega materiala pod streho in po stopniščih ne more pomeniti trajne rešitve. Zato ne bo poprej boljše, dokler se ne izselijo iz naše stavbe tisti oddelki filozofske fakultete, ki zdaj gostujejo pri nas. S tem bomo dobili 25 prostorov (974,28 m² površine).

Oprava. Akcija za opremo 2. skladišča z železnimi policami je zastala, ker v preteklem letu nismo dobili investicijskega kredita. Tudi katalognih omarič smo mogli kupiti samo dve. Narešena je ostala tudi oprema skladišč s svetilkami. Edino v časopisnem oddelku smo postavili še šest stojal za revije. Kupili smo 1 pisalni stroj.

Osebie. Dne 31. decembra 1958 je naš zavod imel 67 uslužbencev in delavcev, od tega je bilo: 7 znanstvenih sodelavcev, 14 bibliotekarjev, 12 knjižničarjev, 7 knjižničarskih manipulantov, 10 administrativnih uslužbencev, 3 pomožni uslužbenci, 13 delavcev in 1 honorarni uslužbenec.

Med letom sta odšla iz knjižnice 2 uslužbenca in 2 delavca, prišla 2 uslužbenca in 2 delavca. Vidi se, da se uslužbenški kader ustaljuje. Pomembno je, da je knjižnica spet dobila tajnika.

Novi zakon o uslužbencih je marsikaj lepo uredil, vendar do konca leta niso bile še urejene položajne plače za uslužbence bibliotekarske stroke in za znanstvene sodelavce.

Dotok knjig. Največji dotok knjig pomenijo dolžnostni izvodi. Pri nakupih iz tujine smo upoštevali najprej revije (predvsem znanstvene), potem enciklopedična in slovenska dela in naposled znanstveno literaturo, izvenjsi tehnično in medicinsko, za katero skrbita Centralna tehnična in Centralna medicinska knjižnica. Upoštevali smo po svojih močeh kakor prejšnja leta matematično prirodoslovna dela, ne da bi zanemarili družbene in humanistične vede.

Tako smo dobivali (največ s nakupom, pa tudi z zamenjavo in kot dar) 564 tujih revij (v prejšnjem letu 528). Izmed važnejših nakupov naj navedem:

A Catalog of Books ... Library of Congress (167 vols)

Herder, Lexikon (10 Bde)

Evangelisches Kirchenlexikon (8 zv)

Monumenta Germaniae Historica (34 zv)

New Oxford History of Music (11 vols)

A Dictionary of the Bible (5 vols)

Encyclopédie de l'architecture nouvelle (3T)

Schottenlocher, K.: Bibliografie zur dt. Geschichte

Handbuch der Orientalistik (8 vols)

Vsemirnaja istorija v desetih tomah.

Med kupljenimi antikvaričnimi knjigami predstavlja večjo pridobitev nakup istriak.

Zamenjevali smo s 158 ustanovami iz 27 držav ter dobili s zamenjavo 1211 knjig in 2977 kosov periodik.

Knjižni fond se je povečal v letu 1958 za 17.255 zvezkov (niso šteti rokopisi, niti lepaki, fotografije, itd.), tako da je štela Narodna in univerzitetna knjižnica konec 1958 leta 693.750 zvezkov, od tega postavljenih 246.278. Od nepostavljenih (nekatalogiziranih) pa je marsikaj urejeno in dostopno.

Podobe, v kakšnem razmerju so bile evidentirane (katalogizirane) knjige posameznih strok, kaže naslednja preglednica; zajema pa samo tista dela, ki so šla skozi katalogizacijo za abecedni in sistematični katalog (tako, da niso všteti časniki in časopisi, zemljevidi, glasbene izdaje, rokopisi ipd.):

	Število zvezkov	Odstotki
1. <u>Humanistične vede</u>	5163	55,24
Od tega družbene vede in pravo	1589	16,45
2. <u>Prirodne in uporabne vede</u>	2391	25,58
Od tega: prirodne vede	854	9,13
uporabne vede	1537	16,45
3. <u>Neposlovje</u>	1537	16,45
4. <u>Veštvo</u>	188	2,01
5. <u>Zabava in šport</u>	67	0,72

Revizija knjižne zaloge. V poletnih mesecih smo nadaljevali 1956 leta začeto veliko revizijo vsega postavljenega knjižnega fonda in jo do decembra meseca končali. V letu 1956 so bile pregledane knjige s signaturo 41000 do 98000, v letu 1957 od 98.001 do 115000, v letu 1958 pa od 115001 do 153931.

Obisk in izposojanje knjig. Posebna statistika (gl. niže) kaže, kolikšen je bil obisk in koliko knjig smo izposodili. Število obiskovalcev se je v primeri s prejšnjim letom (1957) v letu 1958 nekoliko zmanjšalo. Medtem ko je bilo v letu 1957 vseh obiskovalcev 90015, jih je bilo v letu 1958 skupaj 86.993. Podrobnejša statistika kaže, da se je zmanjšalo število študentov (od 80.263 na 78.362); vzrok je v boljših življenjskih pogojih študentov (stanovanja) in v boljši izrabi drugih knjižnic in seminarjev na univerzi. Kljub temu pa je velika čitalnica v zimskih mesecih še zmerom prenapolnjena.

Centralni katalog FLRJ. V letu 1958 se je nadaljevalo alfabeticiranje črke A in črke B. Urejenih je bilo 88729 listkov za centralni katalog, vloženih pa 54557. Doslej je bilo skupno vloženih 89.098. Delo napreduje počasi, ker primanjkuje strokovnih moči, pa tudi prostora in katalognih omaric.

Publikacije. Slovenska bibliografija za leto 1955 je v tisku in bo v kratkem izšla. Slovenska bibliografija za leto 1956 je v rokopisu sestavljena in dostavljena tiskarni; pričakujemo, da bo tiskarna pohitela z delom. Ta publikacija, ki prinaša poleg bibliografije samostojnih tiskov tudi bibliografijo člankov v revijah in časnikih, se je dobro uveljavila v naši javnosti. Mesečno bibliografijo smo objavljali v "Knjigi 58".

Tudi v preteklem letu smo vsake tri meseče izdajali špirografirane "Objave Narodne in univerzitetne knjižnice", ki prinašajo tuje literaturo, došlo v Narodno in univerzitetno knjižnico. Pošiljamo jih vsem fakultetam in večjim knjižnicam. Širšo javnost smo obveščali o novostih Narodne in univerzitetne knjižnice v dnevniku "Ljudska pravica".

Razstave. Ob 200-letnici rojstva Valentina Vodnika je bila odprta razstava del Valentina Vodnika v dneh od 7. do 20. februarja; uredil jo je naš rokopišni oddelak. Ta oddelak je tudi priredil v dneh od 6. maja do 5. junija na Vrhniki razstavo del Ivana Cankarja in v zvezi z ljubljanskim festivalom v dneh od 28. junija do 20. julija razstavo "400 let slovenskega koledarja" ter sodeloval pri razstavi avstrijske medicinske knjige v dneh od 6. do 13. decembra. Vse navedene razstave je obiskalo 8.202 oseb.

Sodelovanje z drugimi ustanovami. Preko knjižničnega odbora in kasneje preko upravnega odbora Narodne in univerzitetne knjižnice je knjižnica sodelovala z vsemi fakultetami. Bibliografski oddelak je sodeloval z Muzejem HOB in Slovensko akademijo znanosti in umetnosti, prav tako z Leksikografskim zavodom v Zagrebu. S popisom tujih novosti in periodik smo sodelovali z Bibliografskim inštitutom v Beogradu.

Z našimi študijskimi knjižnicami in z republiškim centralnim knjižnicami, izmed teh predvsem z zagrebško Sveučilišno knjižnico, dalje z beograjsko Univerzitetno biblioteko "Svetozar Marković", smo bili v stalnih zvezah zaradi posojanja in izposojanja znanstvenih del. Zveze smo imeli tudi z mnogimi inozemskimi knjižnicami zaradi zamenjave in izposojanja.

Upravni odbor Narodne in univerzitetne knjižnice. V letu 1958 je bilo tudi v knjižnici uvedeno družbeno upravljanje. Sestavljen je predlog Pravil Narodne in univerzitetne knjižnice in na podlagi teh pravil in 108. člena statuta univerze v Ljubljani sestavljen upravni odbor Narodne in univerzitetne knjižnice. Upravni odbor je na dveh sejah obravnaval predlog pravil in ga predložil v potrditev univerzitetnemu svetu.

Upravni odbor sestavljajo kot člani:

1. prof. dr. Gorazd KUBEJ, predsednik,
2. prof. dr. Svetozar ILIČIČ,
3. svetnik Stane MELIHAR,
4. prof. dr. ing. Roman PONIŽ,
5. prof. ing. Friderik GERL,
6. ref. za knjižnice Mara SLAJPAH-ZORN,
7. prof. Filip KOMBATOVIČ,
8. znanstv. sodelavec Janez LOGAR,
9. bibliotekar Stane SUHADOLNIK,
10. referent Breda GUZELJ,
11. ravnatelj dr. Mirko RUPEL

Upravni odbor je sestavljen iz predstavnikov univerzitetne uprave, univerzitetnega sveta, sveta za znanost, sveta za kulturo, sveta umetnostnih akademij in izvoljenih predstavnikov kolektiva Narodne in univerzitetne knjižnice. Odbor je imel prvo sejo meseca novembra in bo mogel svoje dele uspešno razviti v letu 1959.

Finančno stanje

Od odobrenih kreditov za leto 1958 smo porabili do 31.12.1958:

	odobreno	porabljeno	ostane
<u>Osební krediti</u>	23,657.037	23,433.741	223.296

Materielni krediti:

1. Pisarniške potrebščine	200.000	199.936	64
2. Kurjava	1,407.000	1,406.798	202
3. Razsvetljava	750.000	749.650	350
4. Potni in selitv. stroški	50.000	43.422	6.578
5. Čišč. in vzdržev., zavarov.	650.000	646.664	3.336
6. Poštni, tel. in telegr. stroš.	443.000	442.911	89
7. Inventar	809.723	606.313	203.410
8. Vzdržev. prev. sredstev	10.000	9.606	394
	<u>4,319.723</u>	<u>4,105.300</u>	<u>214.423</u>

Funkcionalni krediti:

1. Nabava knjig in rokop.	7,277.000	7,277.000	-
2. Knjigovoznica	620.000	619.593	407
3. Fotolaboratorij	300.000	298.900	1.100
4. Prispev. za tisk bibliogr.	100.000	100.000	-
5. Nabava kartoteč. listkov	100.000	98.868	1.132
6. Sprejemi	15.000	14.968	32
	<u>8,412.000</u>	<u>8,409.329</u>	<u>2.671</u>

<u>Rekapitulacija</u>	<u>odobreno</u>	<u>porabljeno</u>	<u>ostane</u>
Osební krediti	23.657.337	23.433.741	223.296
Materialni krediti	4.319.723	4.105.300	214.423
Funkcionalni krediti	8.412.000	8.409.329	2.671
	<u>36.388.760</u>	<u>35.948.370</u>	<u>440.390</u>

Stanje osebja

Med leto 1958 so odšli iz Narodne in univerzitetne knjižnice naslednji uslužbenci:

dr. Stanke CANJKAR, znanstv. sodelavec
Vanda TRAMPUŽ, knjižničar
Albina ŠAFEC, garderobierka
Jožefa KRAMJAR, snažilka

Med letom 1958 so prišli v Narodno in univerzitetno knjižnico naslednji uslužbenci:

Klausa Marija KLAUSA, knjižničar
Dragan BALIČ, višji referent (tajnik)
Rozalija LEDAR, snažilka
Marija DUBAC, snažilka

Dne 31. decembra 1958 je imela Narodna in univerzitetna knjižnica naslednje uslužbenke in delavce:

Znanstveni uslužbenci:

1. dr. BOHINEC Valter, znanstveni sodelavec
2. Alfonz GSPAN, " "
3. Pavle KALAN, " "
4. Dr. Dušan KERMAUNER, " "
5. Janez LOGAR, " "
6. Dr. Mirko RUPEL, " " (upravník)
7. Alojz UDE, " "

Bibliotekarska stroka :

1. Anton BAJT, bibliotekar
2. Branko BERČIČ "
3. Štefka BULOVEC "
4. Mihaela JUGOVEC "
5. Slavka LOKAR "
6. Ana MATKO "
7. Stane MOHORIČ "
8. Stane MORAVEC "
9. Ivan PINTARIČ "
10. Justina POPPAC "
11. Jože RIJAVEC "
12. Stane SURADOLNIK "
13. Maks VESILKO "
14. Radojka VRANČIČ "
15. Mojda BOŽIČ knjižničar
16. Vanda BOLEŽAL "
17. Nevenka GOSTIŠA "

18. Marija KLAUTA	knjižničar
19. Mišel KURAJICA	"
20. Jakob OBLAK	"
21. Ančka POHARVEČ	"
22. Majda STOJKOVIČ	"
23. Bogdan VAJDA	"
24. Bernarda VONAR	"
25. Marija ZIDAR	"
26. Jože ŽIŽEK	"
27. Anica ČEPON	knjižničarski manipulant
28. Matko JUSTIN	"
29. Vera KRALJ	"
30. Zora Marinkšek	"
31. Marija ČAFEC	"
32. Alenka ŠTULAR	"
33. Gabrijel ŠUBIC	"

Upravni uslužbenci:

1. Dragan RAIČ, višji referent
2. Breda GUZELJ, referent

Izvršilni uslužbenci:

1. Jože KALIN, računovodja

Pisarniški uslužbenci:

1. Jakob DOBENEC, administrator
2. Slavka DOBRAVEČ, pisarn.referent
3. Jože KAFNER, pisarn.r ferent
4. Derinka JERIN, pis.referent
5. Anton LAVRIN, pom.pis.referent
6. Marjan MLINAR, pisarn.referent
7. Ivan RAJAR, administrator

Pomožni uslužbenci:

1. Anton GREGORIČ, pom.uslužbenec, telefonist
2. Drago GORIČ, " "
3. Joshim PREZELJ, pom.uslužbenec, telefonist

Kvalificirani delavci

1. Alojz KOPAČ, kurjač
2. Viktor KRAMAR, fotograf
3. Rudolf LAMPIČ, knjigovez
4. Gabrijel SKERL, "

Polkvalificirani delavci:

1. Ivan BEPNIK, skladiščnik
2. Bora VOZELJ, knjigov.delavka
3. Cirila ROJKO, " "

Nekvalificirani delavci:

1. Alojzija BURŠIČ, snadžilka
2. Marija DUBAG, "
3. Anica ERMAN, "
4. Rozalija LEBAR, "
5. Marjeta LUZNAR, "
6. Mihaela ZUPAN, "

Honorarno osebje:

1. Ludvik ZEPič, vodja glasb. oddelka

Skupno je bilo 31. decembra 1958 v Narodni in univerzitetni knjižnici 67 uslužbencev. Od tega je bilo 7 znanstv. sodelavcev, 14 bibliotekarjev, 12 knjižničarjev, 7 knjižničarskih manipulantov, 2 upravna uslužbenca, 1 izvršilni uslužbenec, 7 pisarniških uslužbencev, 3 pomožni uslužbenci, 13 delavcev in 1 honorarni uslužbenec.

Upravna pisarna

Vložni zapisnik izkazuje v letu 1958 1.017 zaporednih števil in 155 spisov. Pisarniških pošilk je bilo odpravljenih 2.423. Za pošt-nino jr bilo porabljenih din 215.000 Dostavljenih je bilo 693 do-pisov. Za obisk Narodne in univerzitetne knjižnice je bilo izda-nih od januarja do septembra 1958 860, od oktobra do decembra 1958 2679 izkaznic. Od skupno 2679 izdenih 24 izkaznic odpade na

študente naravoslovne fakultete	176	6,5 %
" filozofske "	639	23,6 %
" pravne "	197	7,2 %
" ekonomske "	102	3,7 %
" agr.gozd.in vet. "	197	7,2 %
" arh.,gradb.in gozd."	161	5,9 %
" elektroteh.in str. "	487	19,4 %
" rud.metal.,kem.tehn."	255	9,4 %
" medicinske "	228	8,4 %
" akad. za upod.umetn.		
igral.umetn.in glasbo	30	1,1 %
" viš. pedagoške šole	24	0,9 %
drugin	183	6,7 %

Ekonomat

V letu 1958 je bilo izvršenih 115 nabav in 23 storitev, razen tega je bilo sklenjenih 5 pogodb za redno vzdrževanje knjižnice. Število nabav bi bilo lahko večje, če nam ne bi sekretariat za finance zavrnil pozicijo za inventar, tako, da nismo mogli koristiti sredstev iz omenjene pozicije.

V časopisni čitalnici smo nadaljevali z nabavo opreme in jo opre-mili še z dvema stojalom za revije. Razen tega bo treba misliti na boljše razsvetljavo v čitalnici in na čitalniške mize, ki niso več primerne za obiskovalce. Nadalje smo nabavili le dve kartotečni omarici, kar ne zadostuje niti za katalogni oddelok. Omarice po-

trebujemo še za centralni katalog in za bibliografijo. Iz inozemstva smo za restavriranje knjig dobili japonski papir in lepilno folijo, aparate "higrometre" za merjenje vlage v skladiščih. V preteklem letu nam je le uspelo nabaviti en pisalni stroj, kar pa je dosti premalo, saj je problem pisalnih strojev v knjižnici iz leta v leto večji. Večina strojev je komej rabna, tako da se jih ne bo izplačalo več popravljati, ker že tako minimalna sredstva, s katerimi razpolagamo, lahko bolj koristno porabimo kakor pa za nekoristna popravila strojev.

Od večjih del naj omenim, da smo dali očistiti protitočne cevi centralne kurjave in demontirati kotel. Pri tem se je izkazalo, da je potrebna nujna nabava novega kotla, ker je pri starem kotlu več členov počenih in se jih ne izplača nadomestiti z novimi. Na koncu naj poudarim ponovno, da bi čimprej morali izboljšati razsvetljavo v naših skladiščih, o čemer je bilo tudi že večkrat govorjeno in smo tudi že skoraj odločili, da bi bila najboljša rešitev napeljava fluorescenčne razsvetljave.

Velika čitalnica

Velika čitalnica je bila odprta za obiskovalce ob delavnikih od 7. do 21. ure, od 1. julija do 14. septembra od 8. do 12, in od 17. do 20. ure. Ob sobotah je bilo zaradi čiščenja od 14. ure dalje zaprta.

V letu 1958 je bilo v veliki čitalnici 66.678 obiskovalcev. Od teh je bilo 65.738 študentov (38.129 moških in 27.609 žensk). Ostalih je bilo 940 (859 moških in 81 žensk). V čitalnico je bilo izdanih 50.673 zvezkov. Za interne rabo smo jih izdali 2.608. Na dom smo posodili 4.446 zvezkov 2957 osebam. Poslali smo 273 reklamacij.

V čitalnico smo dobili 27 novih signatur in 68 kompletacij. V skladišče smo premestili iz priročne knjižnice 93 knjig.

Revizija priročne knjižnice zaradi bolezni uslužbencev ni bila zaključena. Pregledane so omare od št. 20 do 47.

Skladišče

Poleg rednega dela se je od poletja do decembra nadaljevala in zaključila revizija novega knjižnega fonda. Razen tega so uslužbenci skladišča sodelovali pri urejanju arhivskih primerkov, pri nabiranju knjig za razstave in za zamenjavo ter pomagali drugim oddelkom ob dopustih in boleznih.

Časopisni odsek

Odsek je poleg rednega dela opravil še naslednje:

- Nadaljeval je zavijanje duplikatov starih in tekočih časnikov ter jih odpremljal v podstrešno skladišče;
- ponovno uredil predvojne srbsko-hrvatske revije, ki čakajo postavitve na zadnji verandi, tako da so sedaj vsej v glavnem dostopne;
- uredil in postavil je precejšnje število neostalih povojnih srbsko-hrvatskih revij v mapah;
- popolnoma je preuredil hranitev tekočih jugoslovenskih revij v skladišču, za kar je adaptirano in urejeno novo skladišče;

- v čitalnici so postavljene nove police, na katerih so razstavljene zadnje številke revij po strokovnih skupinah in sicer v treh osnovnih delih: slovenske periodike, ostale jugoslovanske revije, inozemske revije;
- izdelal je kartoteko inozemskih revij po državah;
- uredil 1 je priročno knjižnico;
- opravil je grobo revizijo postavljenih (vezanih) časnikov v skladišču in izdelal nove preglede signatur za interno uporabo;
- za tisk je pripravil strokovni pregled tekočih inozemskih revij za leto 1958

Pregled periodičnega tiska za leto 1958

<u>Jugoslavija</u> Republika	Revije in bilteni	Časniki in uradni listi
Slovenija	163	78
Zamejski Slovenci	8	11
Krvaška	246	145
Srbija	450	166
Bosna in Hercegovina	52	43
Črna gora	8	28
Makedonija	47	26
JLA	15	10
Skupaj	989	507

Inozemski tisk

Država	Revije	Časniki	Država	Revije	Časnik
Anglija	40	7	Nemčija	98	-
Avstrija	24	-	Nizozemska	5	-
Belgija	4	-	Norveška	2	-
Bolgarija	8	1	Poljska	31	9
ČSR	50	1	Portugalska	1	-
Danska	3	-	Romunija	4	1
Finska	1	-	Švedska	5	-
Egipt	1	-	Švica	17	1
Francija	52	-	ZDA	49	3
Indija	3	-	ZSSR	65	2
Italija	40	3	Unesco	16	-
Israel	3	-	OZN	7	-
Južna Afrika	1	-			
Kanada	5	-			
Kitejska	12	-			
Lat. Amerika	3	-			
Madžarska	12	-			

Skupaj revij - 564

časnikov - 28

K a t a l o g i

Nabavni odsek

V letu 1958 smo posredovali:

1. naši knjižnici:

a) z nakupi	2206 knjig in 2518 periodik (kosov)
b) z zameno	1211 " 2977 "
c) z obvez. primerki	7962 " 33864 " 1056 plakatov 64 razgl.
d) z darovi	1355 " 4336 "

skupaj 12734 knjig 43695 kosov periodik

2. drugim republiškim narodnim knjižnicam:

zobvezanimi primerki 4655 knjig in 20.200 kosov periodik

3. Zamenjava se je vršila s 158 (143) ustanovami iz 27 (26) držav
(v oklepajih so številke lanskega leta), in sicer:

Južno afr. unija	1(1)	Kitejska	1 (1)
Anglija	8(6)	Kanada	1 (1)
Argentinijska	1(1)	Madžarska	7 (5)
Avstrija	6(5)	Nemčija	19 (18)
Belgija	3(3)	Nizozemska	5 (5)
Bolgarija	4(3)	Norveške	1 (1)
Brazlija	1(1)	Poljska	13 (10)
ČSR	14(13)	Romunija	1 (1)
Danska	2(2)	SSSR	15 (14)
Finska	2(1)	Švedska	3 (3)
Francija	9(9)	Švica	7 (8)
Italija	10(10)	Venezuela	1 (1)
Izrael	1(1)	ZDA	21 (19)
		Egipet	1 (-)

4. Za fond zamen smo nakupili in večji del že zamenjali: 676 knjig
in 931 kosov periodik.5. V medbibliotečni izposoji smo posodili bibliotekam 196 kosov,
izposodili pa smo si 160 kosov

Z nakupi smo v letu 1958 pridobili nekaj manj kosov, ker smo kupovali manj antikvaričnih knjig kot prejšnja leta. Edinivejši nakup antikvaričnih knjig predstavlja pridobitev ISTRIACAE. Med novimi pridobitvami pa so pomembnejša sledeča dela:

A Catalog of Books... Library of Congress (167) vols
Herder, Lexikon (10 Bde)
Evangelisches Kirchenlexikon (8 zv.)
Monumenta Germaniae Historica (34 zvezkov)
New Oxford History of Music (11 vols)
A Dictionary of the Bible (5 vols)
Encyclopédie de l'architecture nouvelle (3 T.)
Index Kewensis (2 vol.)

Comenius, J.A.: Opera didactica omnia (3 vols)
Schottenlocher, K.: Bibliographie zur dt. Geschichte (1-3)
Handbuch der Orientalistik (8 vols)
Vsemirna je istorija v desetih tomah.

Dotok obveznih primerkov v letu 1958 ni bil nižji. Nekaj teh je nasreč neobdelanih in zato še niso prišli v statistiko.

Od 1. julija dalje se je vodil nov protokol skupaj za vseh pet dejavnosti oddelka: nakup, zamen, obvezni primerki, darovi in izposoja.

Akcesija

V letu 1958 smo spisali v inventarno knjigo 14.150 zvezkov in to: 9.200 obveznih primerkov, 1.700 nakupov, 1.150 zamen, 1.750 darov, 350 knjig iz Federalnega zbirnega centra. Akcesija je določila signature 9.343 knjigam osnovnega knjižnega fonda, 946 arhivskim primerkom, 1747 dubletom, skupaj 12.036 zvezkom. V posebne sezname smo vpisali 645 društvenih in 380 šolskih spisov. Začasno obdelanih in sortiranih je bilo 1.391 enot drobnega tiska in 1.865 drugih publikacij.

Abecedni imenski katalog

Katalogizirali smo prvenstveno obvezne primerke in publikacije, nabavljene z nakupom in zamenjavo. Od še nepostavljene prejšnje zaloge (pridobljene predvsem iz Federalnega zbirnega centra) smo upoštevali zlasti publikacije, s katerimi smo dopolnili še postavljene knjižne serije in periodika. Da ne bi nastal zastoj pri novih prirastkih smo prekatalogiziranje starega fonda omejili na najnujnejše primere.

Katalogizirane knjige osnovnega fonda	11.383	zvezkov
Katalogizirani arhivski izvodi	908	"
Katalogizirane dublete	3.437	"

Oddsek je pripravljel gradivo za sezname inozemskih novitet, namenjene Bibliografskemu institutu FLRJ, sestavljal novosti za objavo v veliki čitalnici in Ljudski pravici ter seznam periodičnega tiska.

Stvarni katalog

Za sistematski in geselski katalog je bilo katalogiziranih 7.497 enot. Revisiji in poenotenju obeh katalogov je bila tudi v tem letu posvečena potrebna pažnja s sprotnimi popravki v raznih skupinah. Sortiranih in vloženih je bilo 20.235 listkov.

Poleg rednega dela se je osebje katalognega oddelka posvečalo vugoji novincev, ki jih je uvaželo v knjižnično poslovanje. Razen tega je dajalo nasvete za knjižničarsko delo drugim znanstvenim in strokovnim knjižnicam, pomagalo strankam pri iskanju zaželene literature ter zbiralo in urejalo gradivo za Objave NUK.

Rokopisni oddelok

Inventarni prirerek rokopisov izkazuje po vpisih v inventarno knjigo 41 števil, skupno 5.376 enot, in sicer 29 števil darov (4.835 enot), 3 številke zamenjav (26 enot) in 9 števil nakupov (515 enot). Najvažnejše pridobitve predstavljajo: del zapuščine Josipa Mantuanija (najdene na podstrešju med gradivom iz FZC), Zapuščina Josipa Čerina, arhiv Filharmonične družbe, del korespondence Marice Bartol-Nadliške, 1 Kajuhova pesem, 1 fragment Tavčarjeve proze, rokopisni dijaški list Vneti Slovence (1861), 1 pismo Jar. Vrehlickega, 11 pism Vlad. Levstika, v fotografskih posnetkih pa Vodnikiana iz NUK (Ms 519) in iz Narodnega muzeja ter 26 pism Fr. Levca (po originalih v Pragi in Zagrebu).

Katalogizacija: dokončno katalogiziran ni bil noben rokopis, pač pa je v delu Murkova zapuščina, zlasti njegova korespondenca, ki obsega ok. 12.000 enot, kakor tudi korespondenca Zofke Kveder-Jelovškeve.

Fototeka: inventarizirano je bilo 28 novih števil s 3.771 posnetki (od tega 3.615 doma izdelanih in 166 dobljenih od drugih). Nove pridobitve predstavljajo: literarne zapuščine iz DŠ (Zois, Jarnik, Jeriša, Zupan, Podmilščak, Erjavec, Cankar, Aškerc, Ravnikar, Metelko, Kostelc, Mandelo, Vošnjak, Levstik i.dr. - skupaj 2.572 posnetkov), Vodnikiana iz NM (645 posnetkov), Levčeva pisma iz Prage in Nove Gorice (90 posnetkov), protestantika iz Prage (8 posnetkov), 2 Zoisovi pismi Appendiniju iz Dubrovnika (6 posnetkov), koledarsko gradivo iz Zagreba (13 posnetkov), Vodnikove pesmi iz NUK (198 posnetkov), slovenske pridige, Cankariana in nekaj drugega domačega rokopisnega gradiva in tiskov.

Fotografski atelje je izdelal (gl.del.naloge št.20-71) 3.989 posnetkov, od tega 374 po naročilu raznih strank in 3.615 za dom. Izdelanih je bilo skupaj 4.208 povečav, in sicer 12 v formatu 6x9, 60 v formatu 9x12, 434 v formatu 13x18, 3.619 v formatu 18x24, 66 v formatu 20x30, 12 v formatu 15x40 in 5 v formatu 30x40. Vse to gradivo je bilo treba pregledati, izbrati in pripraviti za fotografiranje, izdelane fotokopije pa urediti in pripraviti za inventarizacijo.

V oddelku za tiske NGB je bilo opravljeno samo tekoče delo s stranikami, izposojanje in informacije. Zaradi pomanjkanja časa ni bilo mogoče nadaljevati revizije in katalogizirati novih pridobitev. Statistika obiska in izposojenih tiskov je upoštevana v statistiki rokopisnega oddelka.

Laboratorij za restavriranje rokopisov in tiskov: Po večletnem prizadevanju so se priprave za ureditev in poslovanje tega laboratorija toliko premaknile z mesta, da je bil nabavljen japonski papir iz tujine. Pripravljeni so načrti za nabavo inventarja (desinfekcijski zaboj, sušilnik, delovne mize), tako da ga bo mogoče dati v delo, brž ko bodo na razpolago gnotna sredstva.

Razstave. Oddelok je priredil v dneh 7.-20.II. razstavo del ob 200-letnici rojstva Valentina Vodnika (obiskalo jo je 2.235 posameznikov) in razstavo del Ivana Cankarja na Vrhniki od 6.maja do 5.junija (obisk nad 5.000 ljudi). Oddelok je nadalje pripravil v zvezi z ljubljanskim festivalom razstavo "400 let slovenskega koledarja" v času od 28.junija do 20.julija (obisk 777) ter sodeloval pri razstavi avstrijske medicinske knjige od 6.-13.decembra (obisk 290).

Bibliografski odsek

Redno delo: Izdanih je bilo za tekočo slovensko bibliografijo knjig in člankov 14.295 listkov. V tisku je slovenska bibliografija za leto 1955. Rokopis slovenske bibliografije je bil dostavljen tiskarni. Mesečna bibliografija slovenskih knjižnih novosti je bila izdelana za vsak mesec posebej in objavljena v "Knjigi 1958". Izredno delo: za razstavo na Vrhniki je bil izdelan seznam del Ivana Cankarja in literature o njem; izdelan je bil seznam knjig, ki so izšle po osvoboditvi obnem v Beogradu in Zagrebu (Kongres ZNKJ).

Grafična in kartografska zbirka

V letu 1958 je bilo izvršeno sledeče delo:

- 1- zemljevidov je bilo katalogiziranih in uvrščenih v mape 412 (58,9% + arh.prim. 13 + 47 dupl.);
- 2- katalogiziranih je bilo 28 atlantov (112%) + 9 dupl.;
- 3- zbirka portretov se je povečala za 187 kosov (93,5%) + 22 arh. primerkov + 20 dupl.;
- 4- zbirka razglednic se je pomnožila za 652 kosov (163%) + 32 arh. primerkov;
- 5- zbirka drugih grafik je napredovala za 136 kosov (54,4%) + 21 arh.primerkov + 3 dupl.;
- 6- zbirka lepakov se je pomnožila za 1120 kosov (280%) + 1120 dupl.

Inventurizirana, oziroma katalogizirana zaloga oddelka se je torej leta 1958 povečala za 2535 kosov + 88 arhivskih + 1199 dvojnih primerkov, tako da je konec leta obsegala skupaj 30.835 kosov + 219 arhivskih in 5.366 dvojnih primerkov. Zbirka zemljevidov sama obsega sedaj 6.065 kosov, atlantov pa je postavljenih 383. Zbirka lepakov obsega sedaj okoli 32.000 primerkov; v to število so všteti tudi lepaki iz ostalih republik, ki jih oddetek ne evidentira.

Posebno pomembne so bile leta 1958 sledeče pridobitve: drugi del zbirke portretov dr.J.Slebingerja (179 kosov,nakup) in več velikih atlantov, n.pr. Weltforstatlas, Atlas international Larousse, Atlas der Steiermark (nakupi), Pedološka karta Vojvodine (v obliki atlasa, obvezni izvod).

Centralni katalog FLRJ

V letu 1958 je bilo izvršeno sledeče delo:

urejevanje listkov za Centralni katalog: 88.729,
vlaganje listkov za Centralni katalog: 54.557
vpisovanje v inventarno knjigo: 836
Oddetek trpi na pomanjkanju prostora in osebnja.

Francoska zbirka

Knjižni fond se je povečal za 108 kosov, periodičnih publikacij pa je dobil 48. Knjige in periodiko daruje Francoski inštitut v Zagrebu. Zbirka vodi dve inventarni knjigi (za knjige in za periodiko), dnevnik periodike, abecedni arhivski katalog, abecedni stvarni katalog, lokalni katalog, katalog kontinuand in knjigo del, ki se odpremo v vezavo. Sproti je oddelk inventariziral, katalogiziral, signiral in postavil vse novitete. Razen tega je bil katalogiziran in signiran ves oddelk literarne zgodovine in kritike iz starega fonda.

Glasbena zbirka

Fond zbirke se je povečal za 1600 kosov. Med tem je omeniti nove rokopisne pridobitve od slovenskega skladatelja Stanka Premrla in od nabiratelje slovenskih narodnih pesmi Franca Kramarja ter nakup najnovejših izdaj nemških klasikov Bacha, Händla in Mozarta. Inventariziranih je bilo 666, katalogiziranih pa 432 novih muzikalij. Iz prejšnje zaloge je bilo inventariziranih 901 muzikalij, katalogiziranih pa 608. V knjigoveznicah je bilo oddanih 152 kosov. V inventarne knjige je bilo izvršenih 1563 vpisov; za imenski katalog napisanih 3573 novih listkov, na prejšnje pa izvršenih 1059 vpisov. Za stvarni katalog so bila vpisana 3 nova gesla, na prejšnja pa izvršenih 1667 vpisov.

Knjigoveznica

Knjigoveznica je napravila 25 65 vezav. Poleg tega je bilo opravljenih še vrsto drugih del: izdelava ščitnikov, raznih map (1550), ovojev (1308), škatel, rezanje in luknanje kartotečnih listkov, itd.

Fotografska delavnica

V fotografski delavnici je bilo izdelanih 3.989 posnetkov in 4208 povečav.

Statistika

Prirastek po inventarjih

	<u>Dolž. izv.</u>	<u>Nakup</u>	<u>Stara zsl.</u>	<u>Zasene</u>	<u>Darovi</u>	<u>Skupaj</u>
Knjige					1.750	14.150
" fran.zb.	9.200	1.700	350	1.150	108	108
Periodika	1.578	349		327	171	2.425
" fran.zb.					48	48
Rokopisne zb. (enot)	-	9		3	29	41
Muzikalije	402	130		13	121	666
Zemljevidi in atlanti	40	131		1	6	178
Fotogr.graf. razgl. lepaki	2560	63		31	28	2.682
Skupaj:	13.780	2.382	350	1.525	2.261	20.298

=====

O B I S K

<u>Š t u d e n t i</u> vseh		<u>O s t a l i</u> vseh		<u>s k u p a j</u>
moški	ženske	moški	ženske	

Vel.čitalnica	38.129	27.609	65.738	859	81	940	66.678
Časop. "	5.492	4.184	9.676	1.720	974	2.694	12.370
Rokop.zbirka	186	244	430	1.278	69	1.347	1.777
Franc.zbirka	893	848	1.741	1.417	1.132	2.549	4.290
Glasb.zbirka	270	138	408	200	49	249	657
Grafična zbirka	223	146	369	179	66	245	614

45.193	33.169	78.362	5.653	2.371	8.024	86.386
--------	--------	--------	-------	-------	-------	--------

=====

Če prištejemo še 58 ekskurzij s 607 udeleženci
znesla obisk 86.993.

I z p o s o j a n j e k n j i g

	<u>T u</u>	<u>N a d o m</u>	<u>S k u p a j</u>
--	------------	------------------	--------------------

Vel. čitalnica	53.281	4.556	57.837
Časop. "	7.803	375	8.178
Rokop.zbirka	8.441	-	8.441
rokopisi	11.252	-	11.252
knjige			
Francoska zbirka	3.351	3.270	6.621
Glasbene zbirke	992	450	1.442
Graf.in kart.zb.	399	183	582

85.519	8.834	94.353
--------	-------	--------

=====

Program dela 1959

Katalogni oddelek

Akcesija: inventarna knjiga 14.000 vpisov
signature: 12.000
knjigoveznica: priprava 1000 zvezkov za vezavo

Abecedni imenski katalog:

katalogizirati 15.000 zvezkov osnovnega fonda;
" vse prevzete arhivske primerke,
" vsaj 3.500 dublet,
sestaviti katalog priročne knjižnice,
odpraviti zaostanke iz prejšnjih let,
kontrola katalogov glede pogorelih knjig
in drugih vrzeli.

Stvarni katalog:

katalogizirati 7.500 enot
sortirati in vložiti 22.000 listkov ASK in DK
poenostaviti sistematično klasifikacijo z odpravo
prezamudnega drobljenja
odpravljati zastale probleme iz vseh strok
poenačevati staro katalogizacijo ob enotah,
ki se na novo postavljajo,
voditi statistiko knjižnega prirastke in prekatalogizacije,
izdelati seznam knjig priročne knjižnice stvarnega kataloga.

Bibliografski odsek

Poleg rednega dela (bibliografska obdelava okrog 1000 slovenskih knjig, 280 časnikov in časopisov, 270 muzikalij ter okrog 12.000 člankov iz slovenskega časopisja in zbornikov ter bibliografske informacije) še:
izdaja Slovenske bibliografije za l.1955 in 1956,
priprava rokopisa Slovenske bibliografije za leto 1957,
objava mesečnih tekočih slovenskih knjižnih novosti v 12 številkah revije "Knjiga",
popis priročne knjižnice v bibliograf.odseku: izdelava kartoteke in signaturne knjige.

Časopisni odsek

vpis in razmestitev vsega tekočega periodičnega tiska brez pomembnejšega zastoja,
obdelava, odprava in kompletacija vsega periodičnega tiska iz leta 1958,
revizija postavljenih časnikov,
postavitve okoli 700 kompletov zaostalih povojnih jugoslovanskih in inozemskih revij,
odprava v podstrešno skladišče okoli 200 kompletov v spodnjem skladišču nepotrebnih (zlasti inozemskih) časnikov zaradi pridobitve prostora,

priprava 400 enot za vezavo v knjigoveznici,
pregled in ureditev v blagajni shranjenih važnih,
toda nepopolnih slovenskih periodik in tiskov

Rokopisna zbirka:

katalogizacija korespondence in zapuščine dr. Matije Murka, zapuščine Zofke Kveder Jelovškove ter posameznih enot iz starejšega fonda in novih pridobitev, ureditev razstave: Slovenska protireformacijska in baročna književnost, revizija redkih tiskov, fotografski posnetki in povečave Prešernian, Čopovih pisem, Korytkovega zbornika in Supraselskega zbornika, priprave za ustanovitev restavratorske delavnice z nabavo tehnične opreme, premestitev inkunabul v posebno skladišče.

Grafična in kartografska zbirka

katalogizacija okoli 300 zemljevidov
katalogizacija okoli 20 atlantov
povečanje portretne zbirke za okoli 200 kosov
povečanje zbirk razglednic za okoli 400 kosov
povečanje zbirke grafik za okoli 150 kosov
pomnožitev zbirke lepakov za okoli 600 kosov
evidentiranje barvnih lepakov od leta 1945 naprej in njihova ureditev v ustrezne mape
priprava 50 zvezkov za vezavo

Glasbena zbirka

obdelava in postavitve okoli 1600 novih muzikalij
signiranje vsega fonda
pripravljanje osnov za specialen katalog glasbenih starin
priprava 100 zvezkov za vezavo

Centralni katalog

ureditev (alfabetiranje) črke B, C, Č in D.

Skladišča

poleg rednega dela: priprave 350 enot za vezavo v knjigoveznici, priprava in pomoč pri razstavah, delo v zvezi z rezultatom revizije novega fonda, kompletiranje in prepis pomožne skladiščne knjige

Velika čitalnica

poleg rednega dela: revizija priročne knjižnice, postopno premeščanje zastarelih učbenikov iz priročne knjižnice v skladišča, razstave novih knjig, priprava 500 zvezkov za vezavo

Francoška zbirka

Poleg rednega dela (katalogiziranje okoli 400 zvezkov, delo s strankami, izposojanje knjig, inventariziranje, vpisovanje v dnevnik itd.); urejanje, delno signiranje in definitivna postavitve odseka literarne zgodovine in kritike in oddelka lingvistične literature. Priprava 120 zvezkov za vezavo

Knjigoveznica

1. Specialne vezave knjig, časopisov, revij in rokopisov, popravila in vezave - 2.500 enot
2. Ostale usluge (mape, škatle, kartoni itd.)

Nabavni oddelek

Redno delo brez zaostankov, zlasti mesečna odprava dolžnostnih izvodov do 5. v mesecu, redno pošiljanje knjig v zamenjavo, enakomerna izraba kreditov za nabavo knjig; čim hitrejša izposojanje bibl. materiala drugim knjižnicam

Uprava z ekonomatom

Redno vzdrževanje poslopja in izraba odobrenih proračunskih sredstev, med katerimi so poleg drugega predvidena sledeča dela:

- a) pleskanje zunanjih oken
- b) čiščenje kotlov v kurilnici
- c) dopolnitev notranjih okenskih šip
- č) popravilo strehe
- d) nabava 10 kartotečnih omarič
- e) nabava pisalnega stroja
- f) nabava tekačev za časopisno čitalnico
- g) nabava knjižne omare
- h) nabava opreme za restavratorsko delavnico
- i) nabava delovnih oblek za delavce
- j) nabava zaves za skladišče

Investicije: nabava 100 kovinskih polic, če bo predlog za investicije odobren

Poleg navedenega:

Pripraviti program popravil, prezidav in predelav poslopja, pleskanja in slikanje prostorov; predvideti novo razporeditev prostorov za oddelke z ozirom na bližnjo izselitev oddelkov filozofske fakultete. To vprašanje je treba podrobno proučiti in predvideti potrebna denarna sredstva za sestavljanje proračuna za leto 1960

Pripraviti je treba predlog za sistemizacijo delovnih mest v smislu predpisov pravil "arodne in univerzitetne knjižnice.

V letu 1959 naj se pomovno izuši štetje knjižnega fonda v skladiščih.

Pregledati je treba statistične obrazce oddelkov in jih dopolniti.

Skrb za koordinacijo dela in nabave bibliotečnega materiala v knjižnicah univerzitetnih ustanov in fakultet, zlasti izdelava enotnih pravilnikov, in enotnih tiskovin, vođenje centralnega kataloga naročenih inozemskih revij in inozemskih knjig. Priprave za centralni katalog vseh knjižnih fondov. Poročanje univerzitetni upravi oziroma svetu o uspehih koordinacije.

Izdelava centralnega kataloga znanstvene literature LRS. Za to delo je treba dobiti potrebno osebje, finančna sredstva in v sporazumu s Svetom za znanost, z drugimi večjimi znanstvenimi knjižnicami v Ljubljani določiti sistem dela.

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

b

II 470484

1958